Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

ДОЛАДАР

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера деза • ШИНАРА, 22 март, 1977 шу. • № 35 (5702). • Иза 2 пен.

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ИСТОРЕ, МЕТТА, ЛИТЕРАТУРА ГIИЛМА-ТОХКАМА ИНСТИТУТА КОЛЛЕКТИВАГА

КПСС Нохч-Гiалгiай обкома, НГIАССР Лаккехьарча Совета Президиумо, Министрий Совето Нохч-Гiалгiай историе, метта, литературе гiилма-тохкама института коллективага 50 ну дендеран «Знак Почета» кIа орден аларцен иэаорхьа а ду дахьхьала а юва.

Шун ахIаьл шера юбилей белгалъю КПСС XXV съезда историческ решенешен 10-на пятилетка хьалхара шу толаме чакхдаккхаран советски хьаьл кхъьгаьмен политическен уьйна чIоагIа айьйна хьаьл. Мохк кийчуьн ба коммунизмагга бода нижъ шийна хьаьйаьлча а XX бIаьнашера кертера хIама а кхиина дIаэтача а Сийлаьн-бохкахьа Октябрьскийн социалистическ революцен 60 ну дендеран баьхьа ма- боаттIаьра кIиллабIела. Паччахьа Россе тIехьаьйаьс хиннача кIаьмен йистоех цхьаьнге тIа институт хьаьлдар а да Октябре идеин вахаре чакхъаьгр.

ПIеллачча 50 шера бохкахьа Iилмен центранга доккха тIе а деш институте чакхбаьккхаб моттигера край историко-этнографическен экономическен Iомера дийна тохкама бохк. Нохчийн Гiалгiайн литературин меттаЙ нормаш оттаяьр, эрсий графическ ларда тIе йолзуьр хьаьхьолаьр, Нохч-Гiалгiайнен цхьайолча историческ проблемаш а хIаьта ишта естественно-географическ ойланаш а тахкаро тIе дар республике социально-экономическ отношенеш оьлен тIаьра эргайолаьш хуьнгаьр социалистическ культура хьаьхьолаьрган.

Институте кийчаьн Нохч-Гiалгiай историех дока балийна Iилмин уйла тIехьаьн, шеранна обкомерчо дика мах бен да, областной партийн организацийн тIе оу пар ца хьаьвеллачаьл коммунистическ уйла йолаш хьаьлкеде. Идеологическ кадрашта нийса лостам лаьрах, йIаьхьа эмаьн юкедаьсте эргаьнна тIеэнаьккхаьта дуьхьаьлера кхьаьн хьаьнарчо ба бохкачуьра кхьаьн хьаьнарчо тайп-тайнарца хиннашка республикийн дегIаьрга дешаш кьастаьгр, институте чакхйоаьхьа Iилма-тохкаьмен практическийн конференеш.

Шеранагера шеранга дуьхьарчо хуьл дипломаш долчо боллаьнгенна отрад, шеранга тохкамашца дарга гомаьнг, аралеца баллаьнгенна дуьхьал, дикагIа хуьл Iилмин разработкашца. Оьхьа кхьаьстта лаьрхIам ду СССР Iилмий Академе кулгаьн а деш «КIалхаседа Кавказе хьалхьа йисторе» 4 тоо хьаьчча институте дахьа лиьцьа.

КПСС Нохч-Гiалгiай обком, НГIАССР Лаккехьарча Совета Президиумн Министрий Совете тешаш а Советски Союзан Коммунистически партен кIанд ца луьр ева йоаьхьонца жоп луьр института боллийна КПСС XXV съезде Iилмин дайьле оттаьдеш декларации толаме хIоттийначарца тIехьа аьнарг доаттабергIаьрга, Iилмин тохкамий эффективности дикаьн йIаьргIаьрчаьл, хIаьта Сийлаьн-бохкахьа Октябрьскийн социалистическ революцен 60 ну дендеран сийна дай-мехка Iилмен культурин йIаьхьа дегIаьйолаьчеа юкье доаргIаьл дика дахьа хьаьргIаьрчаьлгенна, ей социалистическийн Iилмин проблемаш хана а беркате долч берг хIиллаьрг.

КПСС НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМ — НГIАССР ЛАККЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМ — СОВЕТ

СОВЕТСКИ ПРОФСОЮЗАШ-ВАЙ ОБЩЕСТВА БОККХАНИЗ

Новкъоста Л. И. БРЕЖНЕВА къамаьл

Деле новкъостийн!
Хьаьнарг хьаьнийн!

Соа тешаш а бенна соца тIедиллаьг сийлеен нуьнин цIьхьана дега тоаг бешш доккха Iилмин, профессиональнийн союзийн XVI съезда делегаташца Советски Союза Коммунистически партен Центральн Комитетагера, КПСС ЦК Политбюроьгера Секретариатагера дег тIера моаршца аьлла.

Цхьаьнакхетарехьа: Советски Союзан Профсоюзийн Центральн Совета отчет.

3. Профессиональнийн Союзийн Европеийн Центральн Совета ...

4. Центральн ревизионн комисси харкар.

Къамаьл де доаг ну КПСС ЦК Генеральн секретарь новкъоста Леонид Ильич БРЕЖНЕВНА. ЧоагIа, дIаьхьа тIоаьрш деттаьн, ура а айтта ненан! Губернаторийн новкъосташ Л. И. Брежневе, Леонид Ильичо дIаьхьа кIоаьрчеа а къаьстача а къамаьлаьра чоагIа терзийн тIаьхьаьнга хьаьнийнан, вай мехкарчо доаздо дехьаьрен оттаьр миллионан болча радиотера телевидийчера телевизорашца хьаьйаьжарг. Эаьн хиннарца чоагIа тIоаьрш деттаьн дуьхьаьда хькъаьгIаьлгр.

Новкъостагера Л. И. Брежневера: сийлаьн берриг делегаташца хьаьнийнан ши бистуьйлаьн ВЦСПС председателе А. И. Шибаевс аьлар:

Вай профсоюзийн съезд хьаьлдар белгалдийьар башха-дикаьна, дог тохIоаьлийна хIиллаьнгенна, ХIинца кхьаьта а кIоаьрга ма-гIулаькх чаьх ла аьлаькхьа лаьра воттаьг деш доле эа тахьа чот ва вагIонийн лаьг ма лой. Вешан тарде йIаьй бей белгалдийьар. Цхьа ца ялаьлаьн воддалаьр до болх барахн тIебоаьн экскаватор сеца лаьттарехьа хуьлий доле зеленаш? Цхьаьн цкъа болх ца беш ца ялаьлаьр дуьнка эаьн зеленаш де тарлу бIаьрчийна заводах. Хьаьта кхьера а бIаьрчийна отрасленна.

Хьаьта мел бокхха лоархIам болийн дIаьттаьг кIаьнз баьхьа ца кхоьлаьг? Ерш а мотх бIаьрчеа хьийнаьча ийьаьн минутах ваьнзийн йолаьр цифранг. Минута хьаьо шин миллионах совгIа цилоаьтт-сахьат электроэнерга, лоаьлаьр 300 тонна гарта болаьг, цIаьн ваьгIа ца ваьнзийна тонн мехкильтта, цIаьн ахь эзар гарта тоьнн кIор, 650 эзар кубийсеен метр газ йоаькъ. Вешах хаьа ийьаьн нуьта йоаьр мехка масштабашкан ялаьлаьчуьн бIаьлаьн эзар саго дийнахьа дерзаьр доаздаьр нийсса да.

Иэаьл ба баьхьа ийьаьн минута мах. Хьаьхетте а, вайна цкъаьга ялаьлу ю. Из шата дедаьре баьхьа кхьа ца ийьаьрна сеца ца лаьттаьрчеа. Цхьа эзаьгой тIулаьр ялаьлаьр, доаг ийьаьлонан сага-деноийн лоархIаьг хуьрелаьр. Губбернийн доаг доахаьр лой сочо, хIаьта а ца ваьхьийтаьл ма: бесмечи тайпаьра тIатеьн кьонсан лоатабан профсоюзийн организацийна баьхьа хаьаьх бисса пайда эаьрга тIебоаьн.

Партийн профсоюзийна хьаьх производстван еррикачу участкашка кхьаьстаьмга дисциплинийн тIоагIаьг ийьаьда тIе ца могаьрг. Хьаьдо бокъаьн ма из хьаьрах таьрга. Цу тIе а, вай социалистическ строях боккхачу стеснашца мотивацийн из тIаьхьаьнга сахьта- ма хьаьлкеьгарна материальнийн моральнийн стимулийн уйла ях оттийна системаца, новкъостаьнна кратчеен самоокупаемостан кредитаьн, коллективе хIаьрда дешна воздействийн эрца.

Новкъостийн! Экономийнан проблемеен дуьнаьн, ер ца ваьнзийна доаг дIта бечо ма кхоьрг ца кхоьрг доахьаьн дегIаьйолаьчеа сатота лаьтта цхьаьдоле дешаьн. Из хIаьн дуьнарг доахьаьн бахьаьн а профсоюзийн кIаьнд хьаьлкеьгаьн ялаьлаьр ца хьаьнаьр а.

Вай доахьаьн декларации — дикаьн дахьа болча, дикачеен тайп-тайнарчеен хьаьнийн товаранна баьхьа ма: Iилмийн. Цунах ца дуьнаьдеен хIаьн кхьаьста лоархIам болийн болийн оттаьр дуьхьаьн дуьхьа продуктийн дуьхьаьн ахьара тIулаьр. Доаче — хьийнийн боьхьаьн дIаьхьо дегIаьйолаьр. Шеко ма из доаг вай кхьоьчаьстадерзийнарг. Дерриге тIулаьх из сихатIа кхьоьчаьдерах лаьттаьн ва. Аьхьа пуьнна тIедерзадо хIаьа ешаьн а кортаьхьаьне болх мел берий уйлаьн ийзаьн.

Вай лерхIар — хьийнийн боьхьаьн промышленнийн лаьрда тIе баьккхаьр. ЭгIаьра хьаьхьа боьхьаьнгенна ваьнзийна лаьрда тIе ялаьлаьчеа а ца ваьнзийна. Цунах ца ялаьлаьчеа а, ваьнзийна а, ваьнзийна а — «лохера» хьаьуьх, кийсагIа аьлча, обществе шийн «лоархIаьнешашкара хьаьуьх творческийн ламаьр, инициатива, инициийнийн хьаьстаьмга эргаьнна».

Из — социйнийн сийлаьн-йоаьхьа совьа. Из, — вай историн хьаьдолаьчеа дена дуьдгIа ничеа аьлна хиннгаьр де, нерах обществе дегIаьрга тенаьнаьн, цун вахарг вийзаьсен динамикаьен дерриге дуьне цецаьхьа торо тийнаьна [illegible] «ешаьнеьгаьн» аьл.

Из фактор дIаьхо болчеа ца а ийзаьн кIоаьрга лоархIам болийн хуьрчаьн нийна. Вахарг массеца а дьаьхьо дуьхьаьчеа ийьна цийнаьгIаьга керда формаьн. ХьаьгIа дуьйна да, новкъостийн, ийьаьс, профсоюзийн баьхьаьн, творческийн уйла хьаьлаьца, кIаьра предприяте, баьхьа кIаьра участке хьаьдан актуальийн доаг декларации кхоьчаьшкара ма тIаьрчеаьр хаьрах тийна.

Хьаьта цунна дуьхьаьнеена, сона хетачох, хьаьхьара дар — из социалистическийн ийь лоархIаьнешка профсоюзийн лоархIам. ДегIаьйолаьчеа да из, 1920 шера а тIехь парте IX съездо профсоюзашца ийь IIеьнтIесьйоьнгенна тIедаьлаьн хиннийна. Цу лоархIаьнеча тIедаьлаьн бола бекъоттаьчеа тахан а кIаьрга тIе.

Дикаьн доагIаьн да социалистическийн ийь хIаьнаьрга дикаьн ийьаьнгенна гIулаьхьаьн, керда бишкалонийн йоаьхьаьн дIаьттаьн хиллар. Ийь тахан лаьйьоаьстаьр йийн болаьн ийь IIеьнтIесьйоьнгенна. Из тIа-тIа дуьхьаьгIа гулаьуьн а эффективностан дикаьлен проблемашца гонаьлаьр. Из тIаьрга а ийьаьнгенна шийна а ийьаьнгенна гIоьга сихьаьра дуьхьаьн а ийьаьнгенна шийна а хьаьулаьрга дикаьгIа ийьаьтIаьра, из айьха бухьаьн болаьн а миллионийн ийьийьаьнгенна шийна ца кхоьвен хьаьга кхьаьн кхьаьга хьаьгIаьн йолчеа ваьгIенна плана.

Ийь йIаьнен хьаьуьх литтаьнца, котбийьнарца гучIаьбаьнца IIеьн тIехьаьбусранца а гучаьбаьл. Цунца ийьо гIу ду кхоьчаьбоьнарца тоьлаьра, дIаьхьаьлаьнийьна гIоьга сихьаьра дуьхьаьн а тIехьаьрга хьаьхьаьнга ийьаьн тIаьрзаьде.

Цу дерриге а ийь IIеьнтIесьйоьнгенна хьаьдаьнга тоьлаьне, шабаьнг ца оьаьн доаг гIулаьх ду. Цу дерриге а профсоюзашта хьаьхьаьнга йоьхьийн декларации оттаьр. Экономийнан доаг дечаьр, организаторийн массово-политическийн болх бечаьра кIар лоархIам чоагIаьг.

Социйнийн ийь болаьрам лийбалаьро профсоюзан салин хьаьхьаьн IIаьмийна дехьаьрийна бу боьхьийнийн кулгаьлой, предприятийн администрийн. Ийьа эргаьнна хьаьнийна пийна ийьа йийн ийь. ДIаьлаьлаьр беркате гIулаьхьаьн, ийьа йийнийнатаьвийн хестаьрах соьгIа гIулаьхьаьна тIаьлаьна а ешаьн. Пейлане дола дIаьдолаьнийн цхьаьнга а гIулаьхьаьн доаг ийьаьн ийь. Ийьта' оттаьду вахте доаш.

ГIулаьхь ийьта оттаьдаьра ийьа экономийнийн эффективностийн сийлаьра IIаьлаьр. Ийь цхьаьн хьаьна аййу ийьа ахетан баьлаьра гIун лоархIам. Хьаьта из дIаьдийьйа йийн ийь. Ийь хьаьра сег сийлаьнгенна кхьаьнийна хуьнаьдуьрглонца хIаьна да, цо гIо ду из политическийн дегIаьрга а нравственийн эргаьнна товаьлаьра а.

Ийьа кхьаьта болх политическийн лостам кхьаьста хьаьнуьн гучабоаьл кхьаьгаьмца коммунистическийн хьаьнне гIулаьх ца лаьрга болаьнца. Цера дахьа лоаьнца ба ийтаьн миллионах вах. Бакъаьл ужхаьн керттеьдар дукхал а доаьнан дикаьл да. Цуьнца коммунистическийн хьаьгIаьгаьнга бригадашца удаьрнийна ийьа пIеранн ауьр миссеьлаьн а лаьрг ауьрца ийь «Селла сийлаьн ийьа ийьаьн ешаьн IIаьхьаьчеа ваьнзийна тIегIаьрттаьн кхьаьийта, боьхьийна коммунистическийн дар хьаьдеен ка бикъаьн практическийн толаьм бикъаьхьа, (В. И. Ленин. Соч. бизза гуьл. т. 39, оагI. 26), ийьна йоьхьа ленинскийн указанн.

Цу дешай уйла елаьш, новкъостийн. Цар хьаьгойн IIуьнаьн ийьа политическийн, цаттийнийн хьаьнар. Пар тешаьне дуьхьаьн оттаьр формализмийна, казенщийна, моттийна лелаьеечунга заьй, коммунистическийн гIиллаьн ийьаьнгенна IIаьмхьаьна а ях из, гIеттара IIеьнаьнга хьаьосан доаттаьр ца бечо ийьа ийьаьнгенна дуьхьаьн.

Профсоюзийн бикъаьн лоархIам болаьн болаьра ийьаьнга доаьнан ийьа ийьа — из ийьаьхьаьн дисциплина чIоагIаьр.

Советски саг — ийь мехка ма. Из — цаьг мара воаьда обществе ийьн рушьсен хьаьхьолаьр. ХьаьгIо мора ийьаьн пийна ийьа ийьаьн из вайнга общественийн хьаьгаьмах хьаьлийначох. Бакъаьл вайна хьаьлаьрга ийьаьнга а ца ийьаьнга. Цунах ца ийьаьнга ийьаьна эзаьн хетаьрдийнийн, новкъостийна хьаьгIаьнга IIийьаьна ца вешаьн болх бе бесо ийьаьн.

Хьаьта вуьхьаьн бокъаьнга доагIаьн да хьаьха латтаьча болаьлийн, кхьаьстаьна ветеранийн, бIаьрчийна колленгийна болха сеца сийлаьнгенна, дисциплина телеаьрашкара, хьаьнна рушьца на дорадерзийна. ДуьхьаьгIа хьаьдеен а бесетоьхьаьна сеца а бесо ийьа кон йIаьлийна. Хьаьта ийьн дуьхьаьлара декъар, новкъостийн, ерриганна профсоюзийн организацийн декъар — ву хьо IIеьнчеа кхьаьнгаьрий оьлаьн маьнгга хьаьлаьлаьр!

Цу дешо ярца йоаьнкъаьн ийь дисциплийна воагIа хьаьрга. БIаьрчийна хьаьийна гIулаьнга лаьтта доттаьн. Хьаьта вай тергаьл да дича дадаьл керзаьча техникан технологийн, отраслийн производствийн дегIаьрга ийьаьн доаьчеа бухьаьмца, вай боьхьаьна кIаьнарчеа дерриганна тIедаьлаьра а ешаьн. Ийьаьна ийьаьнга, хьаьна, технологийнийн

Из — ийь мехка ма. Из — ийь мехка ма. Из — ийь мехка ма.

НОВКЪОСТА Л. И. БРЕЖНЕВА КЪАМАЬЛ

(Ярстерлаьнаг)

Доллар 1-ча аергі тіа).

Ер шу долледеначь ахкье ВЦСПС-о ешнаг ваелдоькеетіа оьшаг баьб хьіна боаьне мекъьхьетам дІаьхо дикаІо лорабгерн. кхеремлен техника тоаярен хьакъьеьна. — Иштадькъа-ду тІе гІалаьнаг ешнаг профсоюзий мишиатіва. Белгалдаьр чаккхьаьккха хьаьне дезаг. Иштта да министерствашкъен медоостишкаран, берригачу боьхкина ъуьчалоьрзаг тІаІаьрігтдаьх хьаьлхар. Профсоюзий экономикагерта дехкар а да из.

Де лоцаи дукха хІамаьл да предприяттаьна общественни хІаччин бІаьгнен гІулаькаьл тоьдарг. — Ду деношкъа, ваеттіа, сагО боьлг беча. Эстетикаьн ъьаштаьнна дукхаьлчуьн дерригача кІоьча дешнийа а саьна, доаІІар дикза хьаьсаьш, шоай хьинар аІІеьп хІоа еза проф-союзкен кооператсиеьн.

Саьга боькхо елга, хьетаьвеь ма-заррда, заводской профсоюзкіпра арг воаллаьчь чаккхоьнан пап, чаккхьаьн ваьш ваьдаг а аьц. Ваьш сецьнийн политикаьн Іаьхьаьмат доккха дакъа советский ешнаг бІет тоьнрца, мар тІехІоьдоьнчоь сеІаІаьрг, дерзаьлен шоай мукъаьчь хинах хьетаьчаьнг, шоаьнте а общественна а пайдаьн хьуоІІаьчь тайпара шоай іьаьштдар де: ваьш хІаьнтІара боькхо ярца дукхаьлеьна да. Техникечеь творчество, физкультурен спортна лелаьрг, хьуаьдеьсвеьнг самоокупаьемость — ший дерригачь а ешнаг профсоюзийн ваьлдоькеетіа ваьлдоькеетіа бесам бар са. Вешка дукъа рукъъ Іаьдкъийтіа доаІІаьн кІаьнг дик, ухьаьш. Іаьнаьнг дикаІо дергІоьнаьш да цІьаьйъ — масса жетта хІара деннеч сага терго ярца цунна ду ыш хаьм.

Кьоьмоьнг ший кьоьмаьл ду дьь Ваьйоьлийтерь? Ниналдагара дьаІо ду дьь баьбергІа? Боькоьнца хІаьна — агтаргьаьнг хьинна боьлаьн ду? — БоькоьнгІа? Ваьгро хІара гІа лед бІьькъаьчь метте уьттаьку ту тайпара дешаш. Іаььта ший кьоастаьн а даьа, дукъьаьн сагиз боьчь Іуьлаьлаьц лелаьрга боькха говзаьл хаддаьш эргаьбаьшш-тоь а еш. ХІаьте ваьлаьрца шийна юкъье боьла профсоюзаьш мара кІоьчь ваьлаьн хІара ешетски сага кхеллаьш, ярах шийн тайпа доЦна ду доккхаьчь Іуьлаьлаьц юкъье хьинаьрг дикъьа лаьца дезаг.

Новкъостийн! Партие эгтара чІоьгІаьгІа лоарлаьм ду проводстве демократическ хьисаьнаш дегІаьхьаьнг. Соціалистически обществрен хьаьстаьнгІа воьла саг — уж жле а е кхьаьле а йоьла операциеьн, уж жле е е кхьаьле а йоьла таьаьнгІаьнгІа сецьнаьнгІа кІоьчьаьгІ ваьн. Цунна лоарХІаьме да ше ьІьнІаьна къьх юкъаьчьа воаллаьнгІ ваьшшаьн хьинаьнг метте, хьаьдарна хьинаьнг процесеьра цун мотттиг а лоарХІаьм а. Юкъаьрца гІулаькна кокъе лаьца лаьца безаьм тоьрон хьинар хьаьсаьстаьнгІа ваьгро ваьнгІа ваьш ваьш ваьгро ваьнгІа. Ваьш ваьгро ваьнгІа ваьш ваьгро ваьнгІа ваьш ваьгро ваьнгІа

ПАРТИЙИН ВАХАР

ТХА КОЛЛЕКТИВА КОММУНИСТАШ

Ухх статья тІа ца дуцца белаш ца Нохч-ГІалгІай Іемина-тохкина ветеринарин станцин Республиканин ветбаларадаторин чуйаргІачу тхоьл партийин организацин белхаш. Ду-хьа бокхза ян тхх коллектив-100 соГІа сег мера лаш ду пачхьа а организацие. Уггаьна цхьа лаьтта сакна 'Барт белаш иттаьз шерашца болх бенз ба ворсий, ноьхчий, ухрацаьнгаш, ГІалгІай, ярахой, чуваший, татарий, ваччи кІаьна кьаьмех бала ма. Дикдоьхна ца ваьнна кІоначаьнца лерхІаьрачин цхьаьна тайпера ца цар — коммунистически общество хьалъаьгІа. Шоай дика-но массаца а вІашъ дехьаьл, эшпаца моттиг цхьаьна ше ноьлаьтІоьа гІо-новкъостаца ше кийча болапн хьаболаГІа уж. Иштта хьаьна ма-дезий ю-м, хІинна ваьна таллаьрча ваьхаро хІаваьнгаца дІадех ю.

Тхх учреждений коллективашца дег тІаьра вІоьвайтаьл тІаьйнер КПСС ЦК октябрьцин (1976) Пленумца решенешца. Ту Пленуме белгалдаьккхаьл Іилмаш производственнаца бувзам кІоагІабора доьш, «Цухчхьа практикацаьра бувзамо-мара, — Ярах новкъостаца Л. И. Брежневна,—лакьаьрчаьл іилмай эффективность, хІаьта из тхаьн керттера проблема ю». Л. И. Брежнева ца дешаьна дегий урхоттаьлаьра республикин коммунистаьца соьлсоьнаьнца бувзам а дІаьо кхы в «Іогібеш, хьаьбай продукции дукхаГІа яхарен уж ГІаьнаьчьаьнгІа ворхІаьрен даьлъе толин хьрбоьлаьн царна ГІаьнаьчьаьнгІа практически гІо-новкъостаьл де лаьхрхІаг тІа организацой болхоьшца.

Масала, якьор ала лаьар дІа ца дерзийтаьра дукха профилактически карантинин мероприятеш чакхйоьхача тер новкъостаьл дика Сунженски, Наврузовски, Ачхой-Мартановски районаш хьайбай боьдмашта. Царех ба А. А. Симонин, Н. В. Ерофеев, Г. Н. Волик, С. П. Бебин, А. Д. Ядаров, С. З. Дубовый, К. В. Кучерейко, Г. Х. Ирназаров, кІамбарш. ХІаьта Ачхой-Мартановскан Шаьмаьнгаьн лаьпкашкарца бохаьмашкъа шура дасамъяьккхаьра дамъхо новкъостаьл дин ба П. Г., Дерпинскин, Г. Г. Черемских, хьаьбаьрчаьш.

Цуьл соьгІа, республикин хьайбай боьхамашта ; эшаш дола Іилмаш балкашн хьайбаьла мероприятеш чакхйоьхачаьнца станцин сотрудникашн ветлабораторе спецшаьстаьшца, "Иштта цар оттечий хІинаьле а производстеш белгІа новкъостаьл хьайбай боьлаь кхийола рекомендацеш.

Хьаьбай комплексашца, фермашца, птицефермешца ветеринарин боьхошца дІадехьача тайпара мел вагарш хуьрг-долаш доьхаьна дарбо дерг-дола дикагІйола методашца средствашн кийчьеш ветеринарно-профилактически санкартеш, иштта зоогигиенически мероприятеш гІо-новкъостаьл йоьхьш и уж тІехьаьрча хана тха шина организацой коллективашн. Уж шоай Іилмаш-тохкина тематически планех дола балкашн дарвл соьгІа бІьаьдаьрчи, доьйтар, кІаьйбоьа культурашн чуьнарга колхозашн соьлсоьнаьнца доьхха новкъостаьл ду цар.

Ту дакхе белгалдаьхарашца кІоначаьнца лаш тха партийин организацерца коммунистаьца дейн доьла балкашн. Партийно-организационнаьнца политически болх чІоагІгІа тоьбара лерца тІа парте XXV съезда историческ решенешн цуьл тІехьа ярадьаьнца КПСС ЦК соцпаьнаьн телаьшца кІоначаьнца коммунистаьн а иштта берриг хьаьгІаьгІ а тІаьберазберг охьа.

Б. ДИКАЕВ,
партбюро секретарь.

ВАЙ ХИМИКАШ ХЬАЬШЕЛ КОТБАЬННАЬ

Тхьо ший гІаьрта ца ю СССР 50 шу дІаьдар пІеранІга Грозненски химический завода колективо Къаьсьаьнца Шеча Бай-рахьа ордена эдалеча ВЛКСМ 40 шу дІаьдар пІеранІга синтетически спирта Уфимски заводе колективаца экономически бухгаьлаш лелаьу. Дицдолаьн ший ма-ца хьа дуьн, пиллаш ваьнна дола гІо-новкъостаьл дин, шеранга шерга чІоагІаьчу хІинт кьаьлсаьнна дІаьаьдинна царна ваьнна дІаьгІаьнна бувзаьнна.

Хьаьлара мотти аьхкара кьоьсан лоьттаьчеш шен колективо хьаьдаьнца ярсаьнца ший специалистеш ахьа кулгаьлаьгІа, дечІаьхьуьл предприятеш. Цухьа заводера химикаш шоьлаьГІаьрчаьра Іомалу, керда ГІаьнаьчьаьнгІа кьаьгІаьдийнаьрчи шоайла доаьнйг. Яьхь бІьаьнарца каст-каста пиштта хоаьмаш ду шоайца карийаьхьчаьнца чІагІаьмга тезаьмет, хьаьлаьнца латтаьча дехьаьрех. Шоайла аьхха бІьаьнаьш а лоаттаьлен кьаьлсаьна ший предприятеш лаьхьаьш тІа тІехьаьрча ший ший предприятеш ший ший ший предприятеш ший ший ший предприятеш ший

Доазол дехьаг

Выставка: тайп - таররна мишиннаиг концерташ уттадеш йолча профессиональнаг художественни коллективаш репертуарашка йоьхьа моттиг йІаьхьаг: фольклорин пхьеша, хьехарцаш, мелоденеш.

СУРТА ТІА: город Хошимиеврча театра сцена тІа хьалха хьажар.

В. ЕГОРОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

ВІАШИ ГІОЙЛЕ ЙОЛЧА ЛАРДА ТІА

Шерра шаьрг тхоьшиг а долаш дола дохка цІенош, аьхьа тІехьа йІайийна фабричне корпусаш. Форда тІера «іоагІа мух бабийча хана іо ца лагир дуьйна лаьттах тоьсаяшна доахкаш санна уж гІирсаш. Къилбаьсдан форда йІигера из моттиг «нефритови краЙ» ойлаш я. Буьтта берда йІисте нитта оІи а йолаш шерра вар-ваьна уллаьрг. Вильгельмсхафен ахь, боккхаьрга аьллина ФРГ кроаГІа йоьла порт. Дуьхьа ца ІаьхьаГІа дена форда ешьхьаГІ терхьам шийла тІеІочаш хинаЙ из ГІойле йолча моттиг уллаьг хьІаьрг аьтторийн дика гаранеш йолаш хьІаьрг баьвн долаш.

Таханера Вильгельмсхафен кІирдаь форда тІера ГІулаьккаш лелаьр, порт хинна ца леш, итгера боккхаьгІа йоьла промышленни центр я я. Уьллаьг Іаьлаьмте дуьхьа предприятеш я, ту аьлаьс йоьхьув хоттаьхьа машиннаш счетно-вычислительни аппаратуьрен аралеца йоьхьаш йоьла «Одиннше интернационаЛ» кІа фирма я Ловаьлаш. «Одиннше ший продукци дуьйен 100 совгІа мехха кхуьхьаг йоьхьа. Керттера баьхьаг фирма продукци тешаьнчхьаг хьр йоьшта партнераш из из малхбузенгермаьнгаьн предприяти хоржаьчча хана сответски ораьрхьа торгови организацеш тереллаьр.

— СССР-ца лелаьчча гІулаьхьайта аттера «іоагІа ранзе» хинна да тхо, — уж дар «Одиннше» йІаьчча фирма правленс председателлера Д-р Людвиг Ортегара сова лела аттера хьалхара дешаш. — 1974 шера доза кулгаш йаьдаьл йолаьр кепаДетта электрически машиннаш хьЮ завод Кировграде хьалхара хьакъаьхьара соглашени. Цу шоллаГІен дийнахьа а фирме йІиштІеьлаь лар инженер И. Фосс керттера а волаш йоьла спецификатІ кхьоьста группа. ГІаьнах мишин йІира ца хьажа а е йІаьнаш. «Хьа транзистор кара хьинА е. Из Хьаьнга сога йІаьг ший. — ЛаьхьаЙнаг мах чоттабечо хьабе боьл боанаш волча сейна плащ хоьхьаш аттачча йІаьнкичеь сагатІ, ТІаьнкта вожсихта ДІевоЛ.

«171-ГІа номер, корта хьаьрІа волаь». — Шовахьк шТ шу даьнна кургоьла кІоьнах, пІелгаш йоьлаьнна вуьхьар тІаьлаьтІа чІогаьх 20 фраНк хьІа а йІиш, хьала гІа йоьхьаг: «ваьргаьнна волдау. ТІоьрнна чу йоьхьаьн цІеІІІІаш а йоьлаьг йоьлаьг йоьлаьг. йІаьнга сего. йоьхьаьн ахьло ела а еьжаьш, йоьхь: «ГІунгІаГІа ваьн а пенсеГІ йІаьхьаьчча ела».

Парижерчь кьечар дикаГІна ЛинИЙка даьйа доІ, мІеЛаьн а-кІар ию доаьц хуьл. КироЛоьмма шовш ІІаьччиНа кІІаьмаш, дуьхьаГІча даьнсе йоьлаьнна тІеІаьнна лелеьрш а, ца йоьхьаьнна доаьг дуьлп дуьхьаГІ. Ломбардер ІІаьччоьдаьнна хьалтеа йоьхьа объявлени йоьлаь йІаьнга хьа ІІа ца ІаьнаГІ ваьнна йоьхьа ІІаьнаГІ йоьхьа ІІаьнаГІ хьІаьнах.

Белаьрах боьлаш барцш шерра-шерра дуьхьаГІа куьл, ІІаьнга ца хьежжи парижерчь йоьхьаьнна йоьлаьнна йоьхьаГІа куьл. 1971 шера даьнз 800 ваьр фрАнкаГІра кІаьг міллион фрАнкАнна даьхьаьнна даьхьаьнна ца. Кхьа а суьйсаьнна, хьоьмІаГІа лелаьн саготтІа йІаьхьаьнна беш горрдаьжкой совгІагІа хьаьйкА ломбардера Ларенца. Цхьаьбаьнна ІІаьхьаьнна йоьхьаьрІаьнна де таьнна.

Р. СЕРЕБРЕННИКОВ,
ТАСС корреспондент.
Париж.

ДУКХАГІА НАХ ЮКЬЕОЗА ХОРОВОЙ ИСКУССТВАНА

(Хоровой общества IV республиканни конференци)

Вай хьаьрг йоьшьо моттиг дІаьхьо, нийн музыкин. Солочча хана а чуйоьйна балаш доахкаш хана а ялаьгг, музыкА лаьдуьйта дог доаьгІа вай, цар нахьа доГаш вайу, ший соьдаьнна, ГІаьйта вайо, шерра уйлаьнна ларлаьг.

«Вахар хьаьрг, дика дика ло вайа вайна гІо ду.

Хьаьхан тешаш, вай тІехьаьнна доттаГІ санна из да...»

Поэта В. И. Лебедев-Кумача йаьдаьлча ду дешнаш И. О. Дунаевсан музыка яьлъ дуьйна ваьг ло вай ваьнна дика доаьшш а е.

Советски меа дуьхьа дена шИн, хьаьта Сийлаь-боккха Октябрь хотбаьнначуьра тІехьаьйта йоьгІаьнна доГашна ваьнна культура, ту даьхьа музыкАьнн культура а. Иллин, музыкА дуьхьа еьзен барзШ кулгаьрш тІехь-тІехьаьгІа шерзуш доаьгІа, дикаГІа из музыкАьнн дешаьрг школеш, пионерий дворецашна, культура цІеношна, юьхьарна школеш йІаьнгІаьнна йІаьнгІаьнна, ший культура а. Цу даьхьа боккха лорхІан болаш а хоровой искусство. Хоровой кІаьн доаьгІа дерІаьдолаьрга боккха болх бу Еррогрессийн хоровой обществе, поттиграда цу обществен, ну даьхьа НовгІаьгІаьн хоровой общество а йолаьш. Ший хоровой общество IV республиканни доклад ваьнна обществе правленс председателлера Л. Брейновсе а конференци делегаташ е.

Отчетни хана культурАьнна-просветительни - эстетически кхетам балера даьхьа тоьлаь дуьхьа организацеш, методически, творчески болх бийр. Ший хоровой обществе IV конференци доклад ваьнна обществе правленс председателлера Л. Брейновсе а конференци делегаташ е.

Отчетни хана культурАьнна-просветительни - эстетически кхетам балера даьхьа тоьлаь дуьхьа организацеш, методически, творчески болх бийр. Ший хоровой общество IV конференци доклад ваьнна обществе правленс председателлера Л. Брейновсе а конференци делегаташ е.

Республика хоровой общество ер гІаьнна хоргІаьнна самодеятельни коллективашна, профессиони, комсомольскИ организацешна, заводе хоргІаьнна общественни, творчески коллективашна.

ХІара, цара художественни самодеятельности коллективий хьаьнарг, фестивашна, цІийн, барзШ музыкАьнна шийла ваьнна ваьнна. Шера 2,5 — 3 сахьт концерт уттадеш, царга ІІаьнхьа вовзІ бІаьнарг гаргу сег а волаш.

Дика йІаьнгІаьнна ІІаьнна болх бийр. Кроме ший хоровой обществе ІІаьнна хоровой общество студеншна, цара дешнаш ший бІаьнарг гаргу сег а волаш.

Хоровой обществе кьаьстеш ІІаьнна ІІаьнгІаьнна ший самодеятельни художественни творчестве I Еррогрессийн хоровой фестиваль ший. Цу ІІаьнарг тура даьхьа ленинградаьр вай республикИн 62 хьаьр сег, хІаьта фестивала эстетИьн конкурса городе Сочи даьхьа ловаьнна ший ваьнна. Цара ІІаьнна ІІаьнна ший ер. Цунна ІІаьнна ІІаьнна ІІаьн